

Salvați Copiii

Save the Children Romania

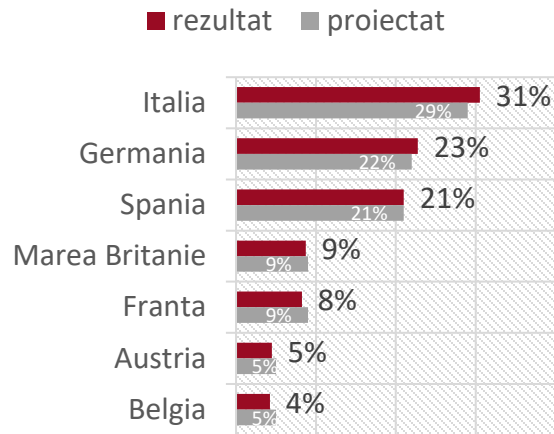
Patternurile de relaționare și nevoile de sprijin ale părinților plecați la muncă în străinătate cu copiii rămași în țară

RAPORT DE CERCETARE

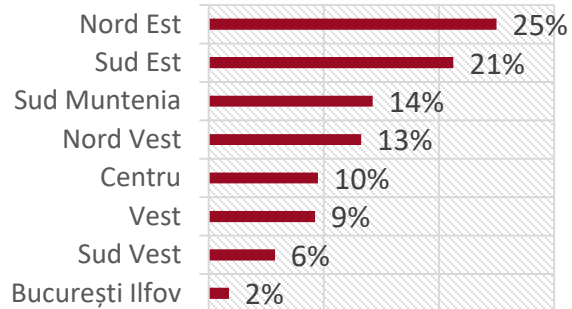

Metodologie

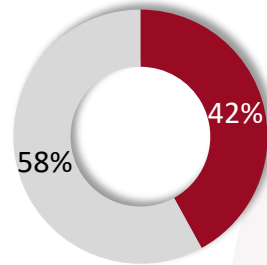
Țările în care lucrează părinții

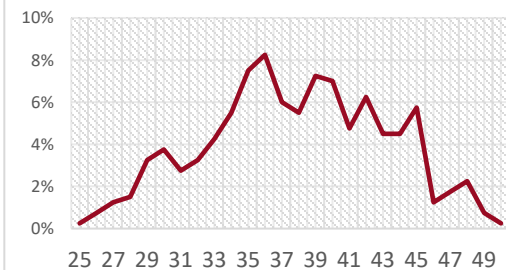
Regiunile din care provin părinții

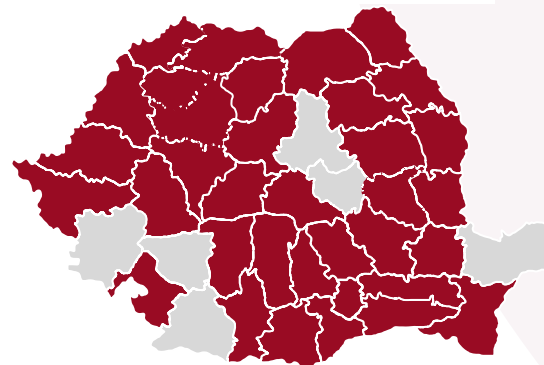
■ mame ■ tați

Vârsta părinților

Județele din care provin părinții

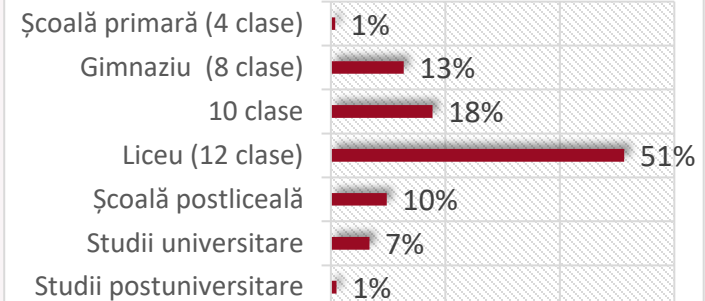
Sondaj efectuat în rândul părinților care lucrează în străinătate și ai căror copii cu vârste între 0-17 ani sunt în țară. Colectarea datelor a pornit din țară, de la gospodăriile cu copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate și a fost dublată de colectare prin intermediul grupurilor de emigranți români pentru muncă din țările incluse în eșantion.

Aplicarea chestionarelor s-a realizat în luna septembrie 2025, printr-o metodologie mixtă (CATI, CAWI) pe un volum de 400 de respondenți. Reprezentativitatea eșantionului este de +/-5% pentru un interval de încredere de 95%

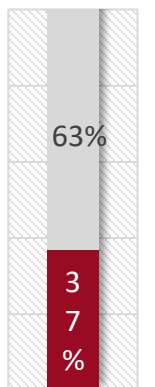
Majoritatea respondenților (51%) au studii liceale, o treime dintre părinții intervievați (32%) au maxim 10 clase, iar 18% au studii universitare. 58% dintre părinții intervievați sunt tați și 42% mame, 37% provin din urban și 63% din mediul rural. Media de vârstă de 37,8 ani, cu 37 de ani la bărbați și 38,7 ani la femei.

Cei mai mulți părinți provin din regiunile Nord-Est și Sud-Est. Părinții intervievați provin din 36 de județe inclusiv municipiul București.

54% dintre părinții intervievați nu au mai fost în nicio altă țară la muncă decât cea în care se află la momentul studiului, 43% au mai fost într-o altă țară, iar 2% au mai fost în alte două țări.

■ rural ■ urban

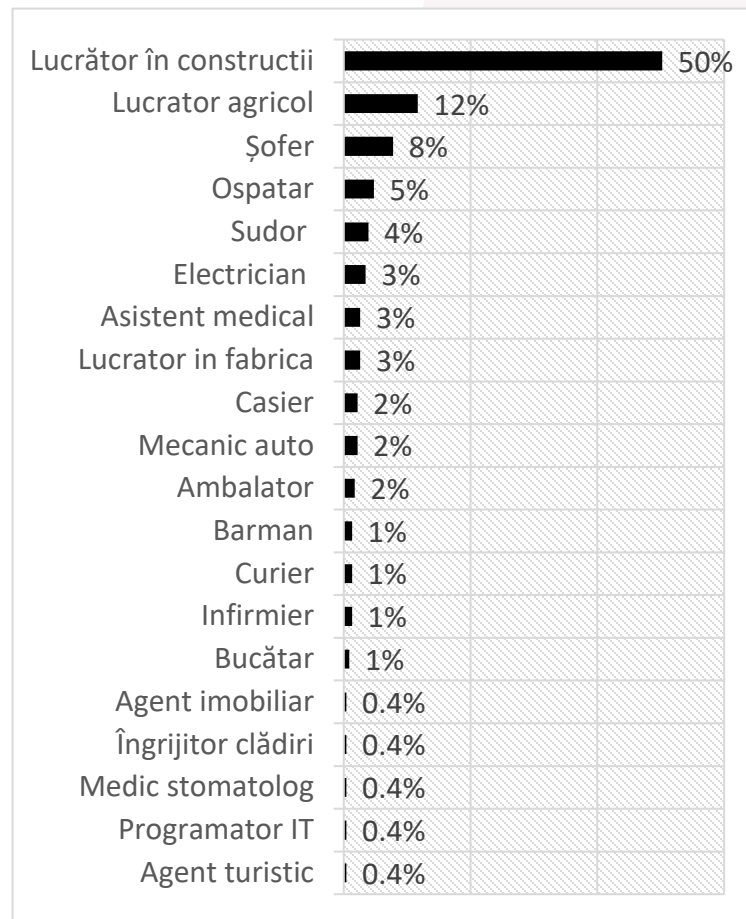
Metodologie

Metodologia cantitativă a fost completată printr-un focus grup realizat cu părinți plecați la muncă în străinătate și cu părinți ai căror parteneri sunt plecați la muncă în străinătate rămânând astfel singuri în îngrijirea copiilor. La focus grup au participat 7 părinți din Iași, Vaslui, Hunedoara și Dâmbovița. Focus grupul s-a realizat în sistem online. În cadrul focus grupului au participat doi tați și cinci mame. Confortul participanților și păstrarea anonimatului au fost elemente cheie în moderare.

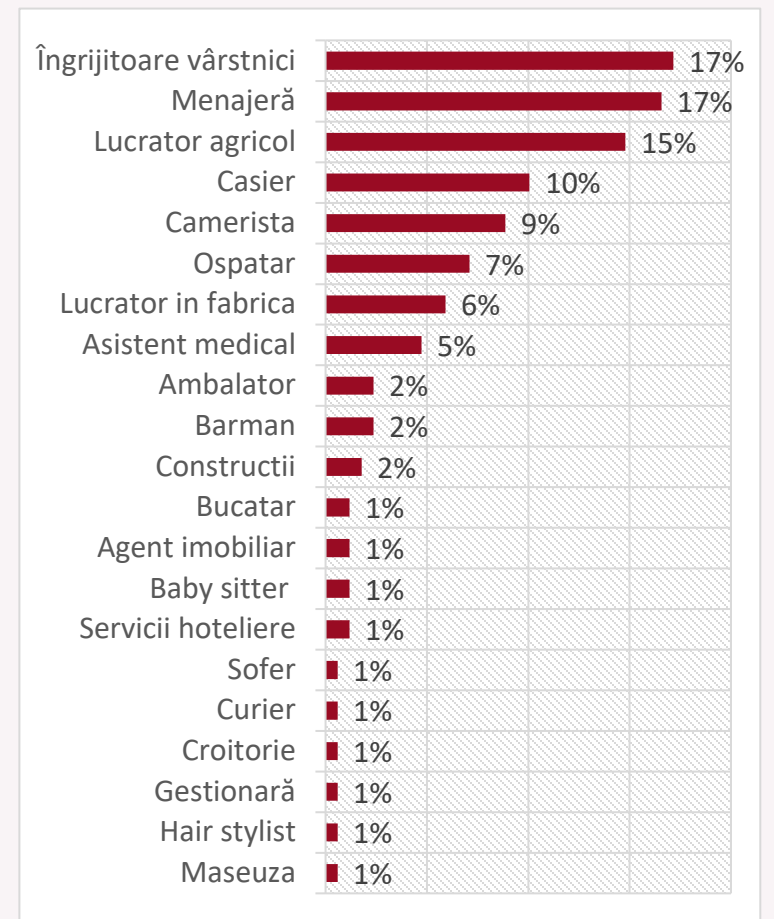

Caracteristici generale

Ocupația dvs. în prezent în țara de destinație
-Bărbați-

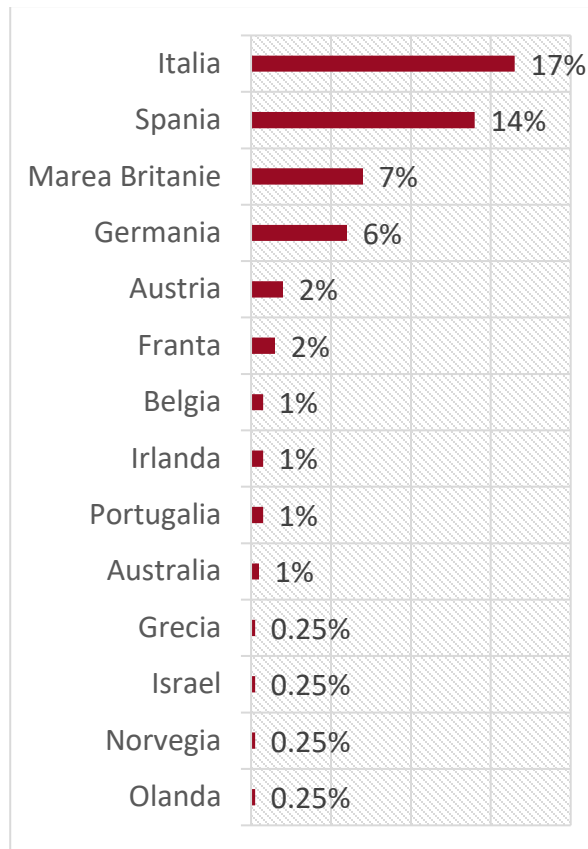

Ocupația dvs. în prezent în țara de destinație
-Femei-

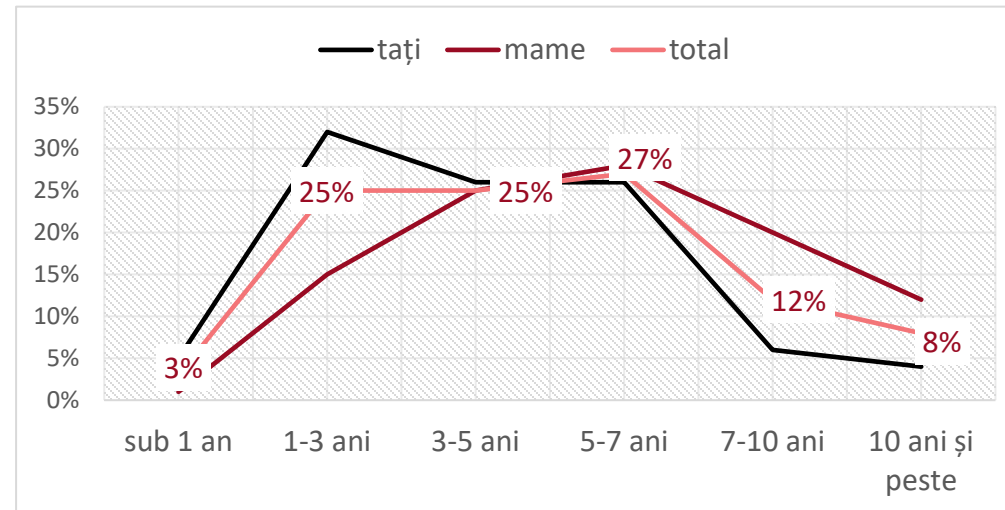
Caracteristici generale

În ce țări ați mai fost plecat?

54% dintre părinții intervievați nu au mai fost în nicio altă țară la muncă decât cea în care se află la momentul studiului, 43% au mai fost într-o altă țară, iar 2% au mai fost în alte două țări. Ierarhia țărilor cu istorie în migrație este similară cu cea a țărilor de destinație actuale. Ponderea majoritară a celor care au experiența unei singure țări de destinație arată: 1) pe de o parte importanța rețelelor în structurarea fenomenului (mă duc la cineva care știe) și 2) preferința migranților pentru un singur sistem normativ pe care îl asimilează și în care ajung să se simtă confortabil (știu care sunt regulile acolo).

La câți ani după ce ați devenit părinte ați plecat la muncă în străinătate (prima dată după ce ați devenit părinte)?

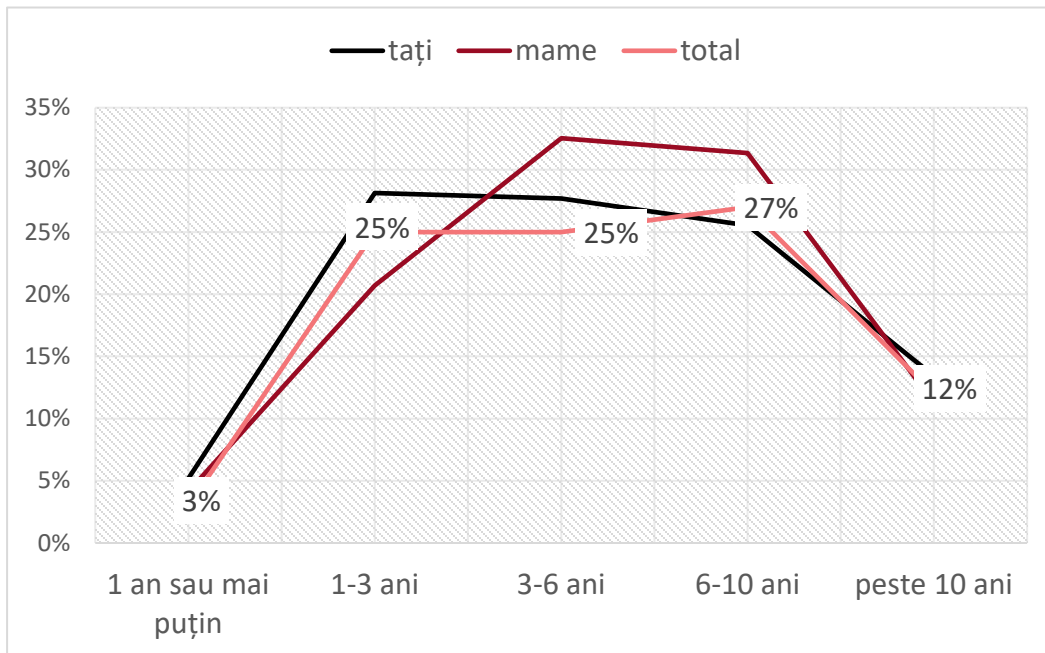

În medie un părinte care muncește în străinătate a plecat la muncă la 4 ani și jumătate după nașterea primului copil. Între mamă și tată sunt diferențe de aproximativ 2 ani. Dacă în medie tații au plecat din țară la 3,8 ani de la nașterea primului copil, mamele au plecat în medie după 5,5 ani de la nașterea primului copil, ceea ce arată că intrarea copiilor la grădiniță coincide cu decizia de plecare a tatălui, pe când intrarea copiilor la școală corelează cu decizia de plecare a mamei.

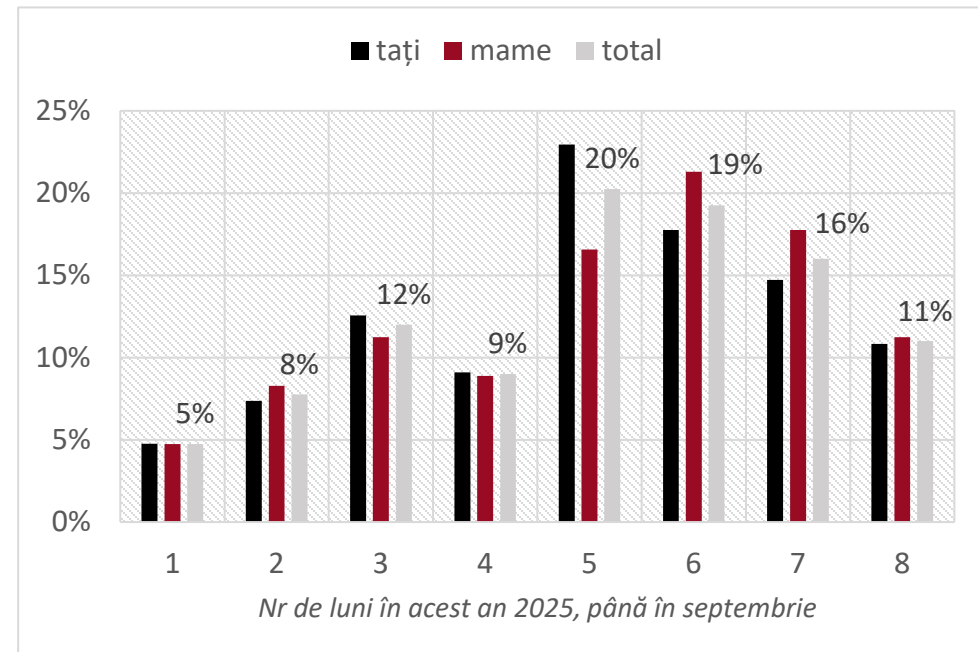
Cu cât plecarea este mai devreme de la momentul nașterii copilului crește probabilitatea de durată pe care se întinde comportamentul migratoriu al părintelui (numărul de ani) să crească (probabilitatea refacerii legăturilor de familie părinte-copil scade).

Caracteristici generale

De cât timp sunteți plecat/ă?

În acest an (2025) cât timp ați fost plecat/ă? (nr. luni):

Părinții din eșantion sunt plecați în medie de 6 ani, atât mamele cât și tații. Remarcăm că 67% dintre tați care au participat la sondaj și 75% dintre mame sunt plecate de mai mult de 3 ani. Mai mult de jumătate părinții cu copii în țară lipsesc o treime din copilăria acestora, în special vârsta educației primare mici și a preadolescenței.

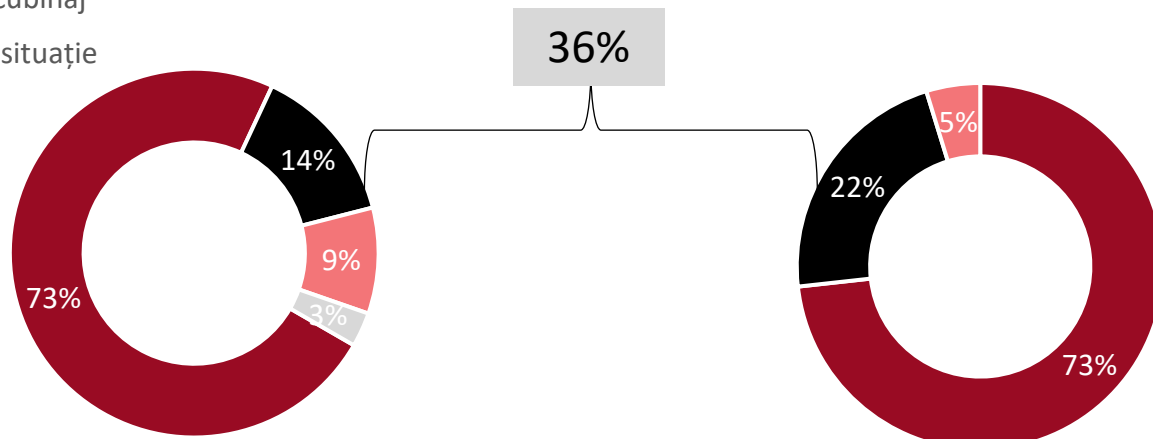
41% dintre părinții plecați la muncă în străinătate au mai mult de 6 ani de când muncesc în afara țării (aproape 20% din vechimea legală în muncă)

În medie atât mamele cât și tații au fost plecați de aproximativ 5 luni din primele 8 ale acestui an. Un sfert dintre părinți sunt plecați realmente tot anul prezent (până la data studiului) 7-8 luni din primele 8 luni ale anului 2025.

Caracteristici generale

Tipul familiei din care proveniți (familia dvs., din care face parte copilul)

- Familie legal constituită
- Familie monoparentală (unic întreținător)
- Concubinaj
- Altă situație

13% dintre tații care lucrează în străinătate și 24% dintre mame sunt unic întreținători ai familiei.

Care sunt persoanele cu care ați plecat?

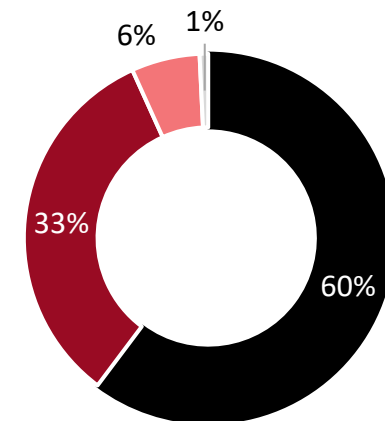
- Am plecat singur/ă
- Împreună cu celălalt părinte al copilului (ambii părinți plecați)
- Altă situație. Care?

22% dintre părinți au plecat împreună cu celălalt părinte al copilului, respectiv 11% dintre tați și 37% dintre mame se află în această situație.

Alte situații: concubin, prieteni/cunoștințe, rude

Numărul de copii rămași în țară?

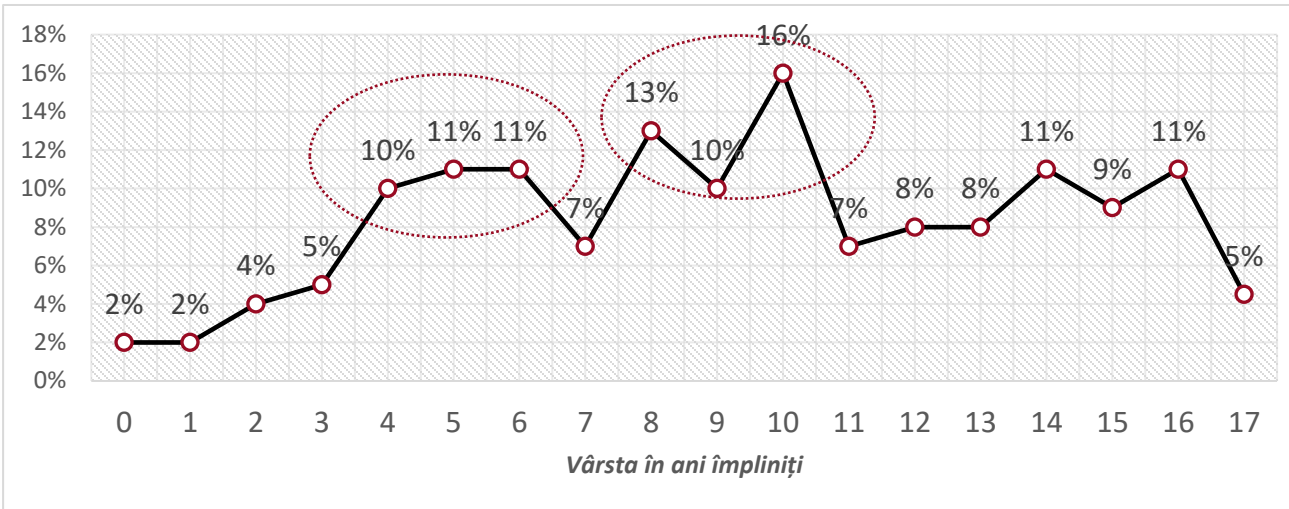
- 1
- 2
- 3
- 4

Media înregistrată la nivelul eșantionului este de 1,5 (peste rata medie de fertilitate), cu 1,3 la femeile și 1,6 la bărbați. Migrația în rândul femeilor scade probabilitatea ca acestea să aibă mai mulți copii (69% au un singur copil în comparație cu 54% bărbați cu un singur copil).

Caracteristici generale

Vârsta fiecărui copil rămas în țară:
(procente cumulate)

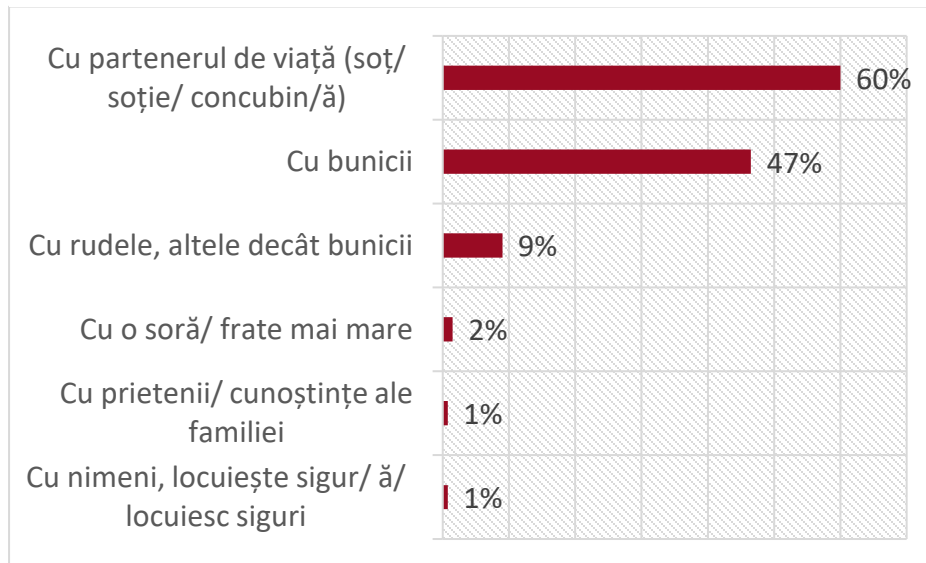

Se observă în grafic cele două vârfuri corespunzătoare vârstei copilului la prima plecare a tatălui, respectiv la prima plecare a mamei. O treime (57%) dintre copiii rămași în țară sunt de vârste corespunzătoare ciclului primar iar o treime (50%) de vârste corespunzătoare ciclului gimnazial. Atenție procente cumulate! Total 150% corespunzător mediei de 1,5 copii/ părinte migrant.

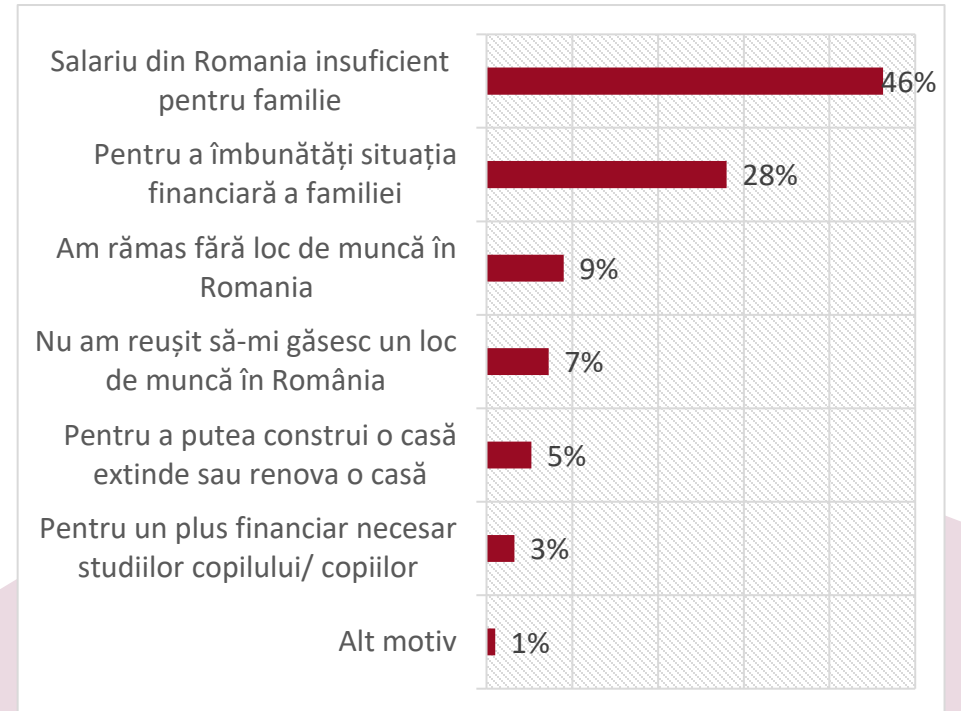
Caracteristici generale

Cu cine locuiește/ locuiesc copii care au rămas în țară?

72% dintre tații plecați își lasă copii în grija partenerii de viață (de cele mai multe ori mama copiilor). Prin comparație, doar 37% dintre femei își lasă copiii în grija partenerului de viață, majoritatea (62%) lăsându-și copiii în grija bunicii. De asemenea femeile se bazează pe rude într-o proporție de două ori mai mare decât bărbații: 14% în cazul femeilor, respectiv 6% în cazul bărbaților.

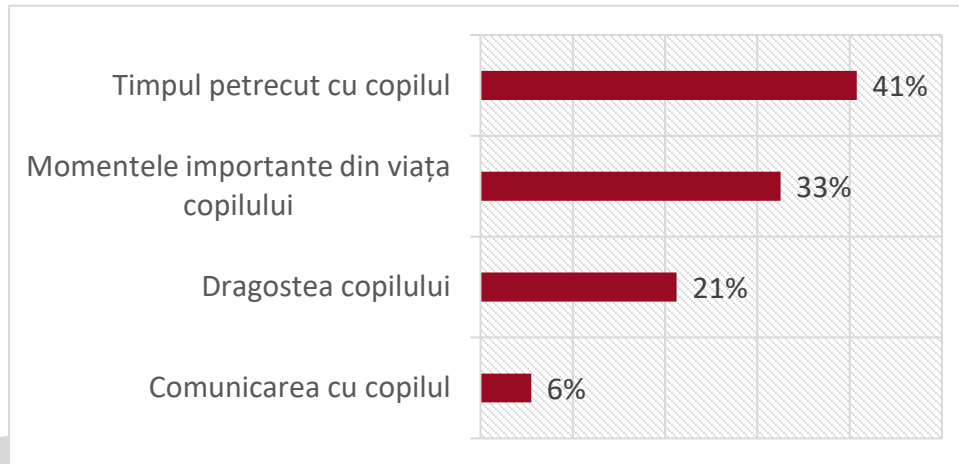
Care este principalul motiv care a stat la baza deciziei de a pleca la muncă în străinătate?

Principalele motive ale migrației sunt salariile mici comparativ cu nevoile și proiectele de viață ale familiei. Singura diferență semnificativă între femei și bărbați este ponderea dublă în rândul femeilor (10% vs. 5% în rândul bărbaților) a acelor care declară că nu și-au găsit loc de muncă în România, ceea ce evidențiază nevoia de locuri de muncă pentru femeile cu educație medie și elementară.

Caracteristici generale

*Ce vă lipsește cel mai mult în relația pe care o aveți cu propriul copil?
(răspuns unic)*

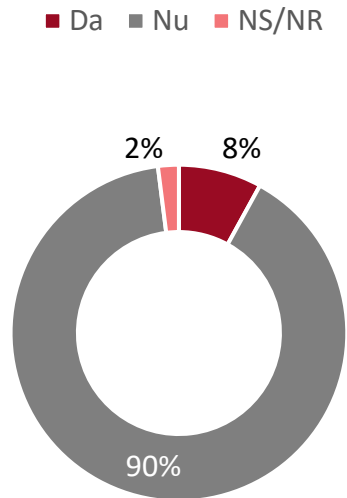

Lipsa timpului petrecut cu copilul este resimțită în mai mare măsură de către tați (45%) decât de către mame. În schimb mamele resimt mai acut (28%) lipsa dragostei copilului prin comparație cu tații (16%). Sentimentul pierderii momentelor importante din viața copilului afectează similar cele două categorii de părinți.

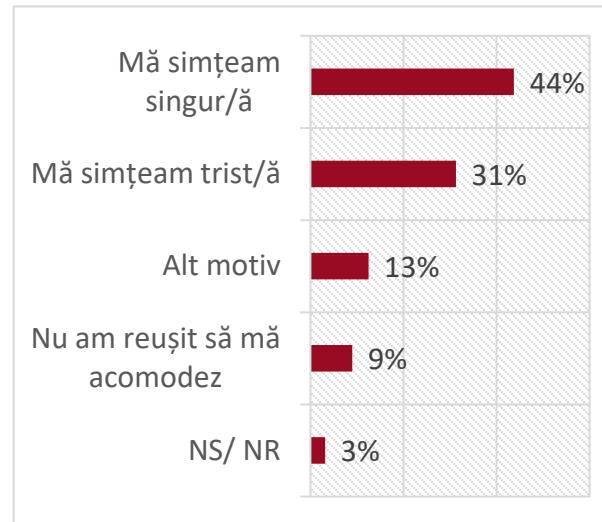
Caracteristici generale

Dvs. în ultimul an ați apelat la serviciilor unui psiholog?

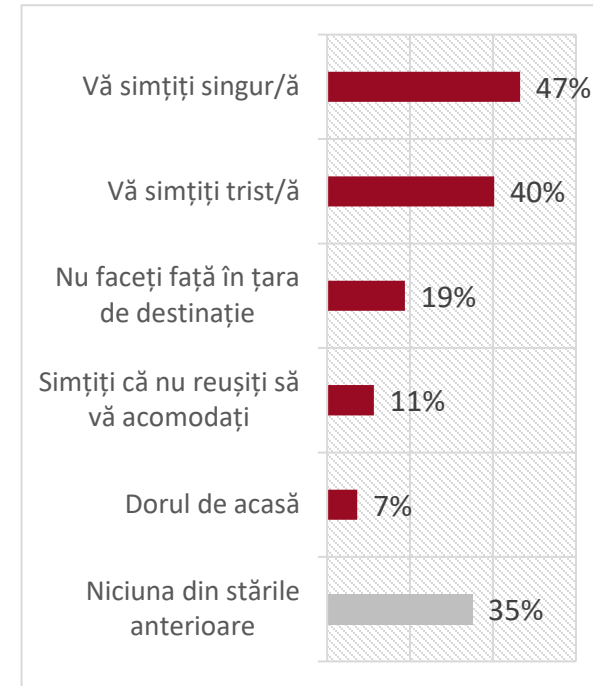
Între 8-10% dintre părinții plecați la muncă în străinătate declară că au consultat un psiholog. Ponderea este de aproape cinci ori mai mare în rândul femeilor (14%) decât în rândul bărbaților (3%).

Care este principalul motiv pentru ați avut nevoie de consiliere psihologică?

Singurătatea afectează în mai mare măsură bărbații (50%) decât femeile (42%). În schimb mamele care au apelat la psiholog au simțit mai acut tristețea/ depresia (33%) în comparație cu tații (25%).

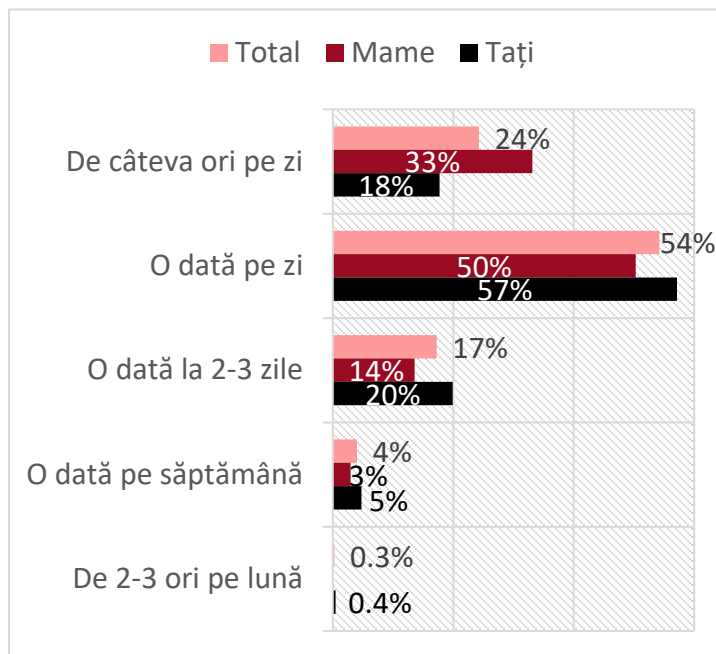
Simțiți frecvent vreuna din următoarele stări. Care? (răspuns multiplu)

48% dintre tați declară că NU resimt stări de disconfort psihologic. Doar 17% dintre mame afirmă același lucru. Singurătatea (57%) și tristețea (51%) caracterizează majoritatea mamelor plecate la muncă în străinătate. Sentimentul că nu pot face față situației din țara de destinație este resimțit de mame (30%) de trei ori mai acut decât de tați (11%).

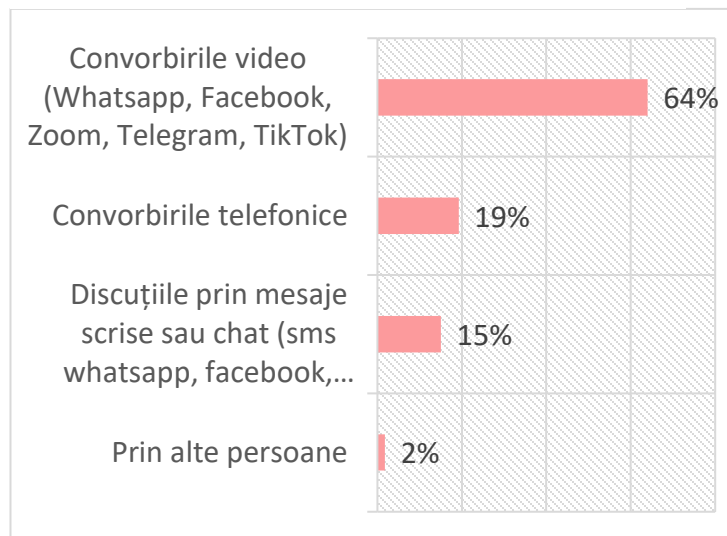
Relația cu copilul rămas în țară

Cât de des vorbiți cu copilul rămas în țară?

Mamele vorbesc de câteva ori pe zi copiii rămași în țară într-o pondere (33%) aproape dublă în comparație cu tații (18%). Ponderea comunicării de câteva ori pe zi crește odată cu creșterea în vârstă a copiilor rămași în țară de la 15% în cazul copiilor de 5-6 ani la 44% în cazul celor de 16-17 ani.

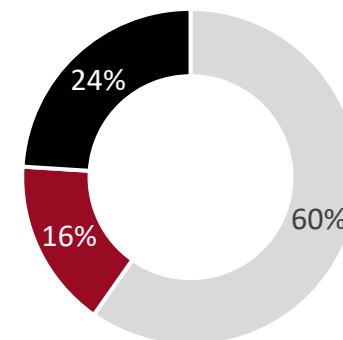
Care este principala metodă prin care vorbiți cu copilul? (răspuns unic)

Convorbirile video tind să crească ca pondere odată cu creșterea vârstei copilului de la 59% în cazul copiilor 3-5 ani, la 69% în cazul copiilor 15-17 ani, pe fondul scăderii ponderii convorbirilor telefonice de la 30% în cazul copiilor 3-5 ani, la 5% în cazul celor de 15-17 ani. Mamele tind să prefere platformele video (71%) în mai mare măsură decât tații (59%).

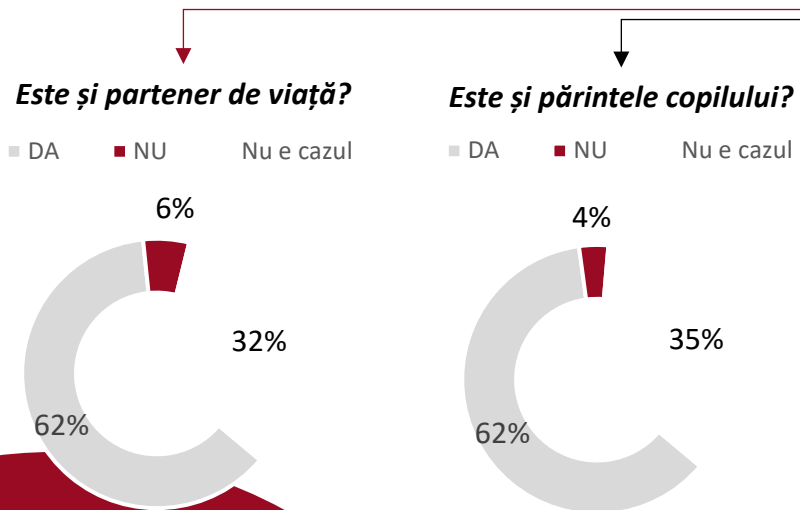
După plecarea în altă țară, cum puteți caracteriza relația cu copilul rămas în țară?

- A rămas la fel, nu s-a schimbat nimic
- S-a îmbunătățit relația, suntem mult mai apropiați
- Relația s-a răcit foarte mult, copilul s-a distanțat

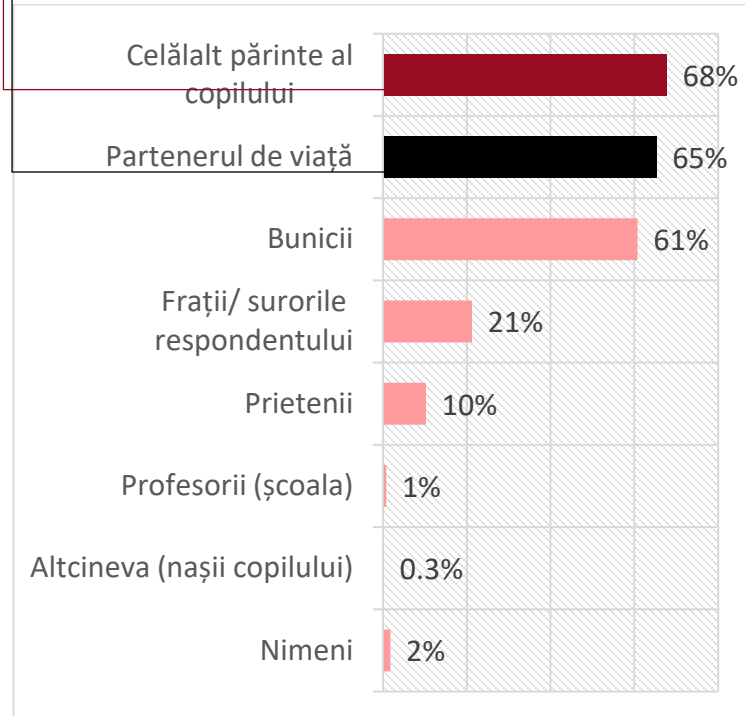

Mamele consideră într-o măsură (25%) semnificativ mai mare decât tații (10%) că relația cu copilul s-a îmbunătățit. Pe de altă parte tații (29%) consideră într-o măsură semnificativ mai mare decât mamele (17%) că relația s-a răcit foarte mult. Cu cât vârsta copilului crește, relația cu mama plecată tinde să se îmbunătățească, iar relația cu tatăl plecat tinde să se răcească semnificativ.

Relația cu copilul rămas în țară

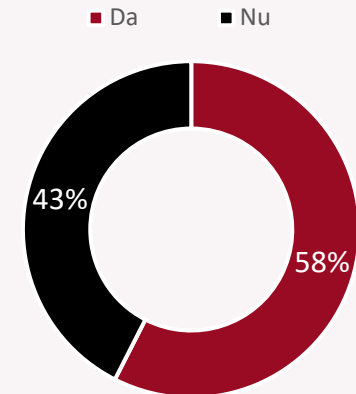

Cine v-a ajutat în îngrijirea copilului/copiilor după plecarea din țară? (mai multe alegeri)

Bunicii contribuie la îngrijirea copilului într-o măsură similară cu părinții/partenerii de viață ai părinților plecați. 4% dintre copii rămași în țară sunt în îngrijirea unui părinte vitreg, iar 6% în îngrijirea unui părinte biologic care nu mai este partenerul de viață al părintelui plecat.

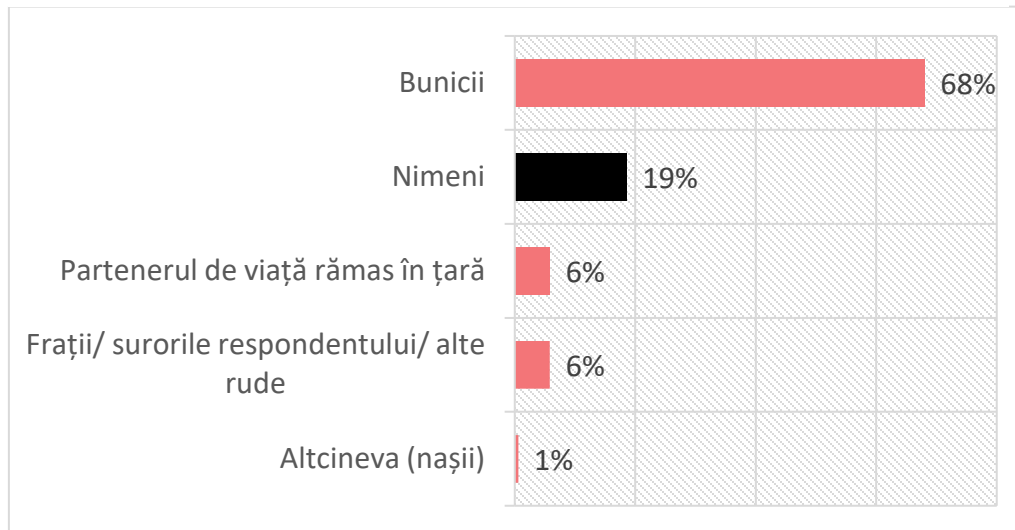
În prezent, copiii rămași în țară locuiesc cu vreunul din părinții biologici?

În 43% dintre cazurile de părinți plecați la muncă în străinătate, copiii rămași în țară nu mai locuiesc cu niciunul dintre părinții biologici, respectiv în 27% din cazurile în care respondent este tatăl și 63% din cazurile în care respondent este mama.

Relația cu copilul rămas în țară

Dacă Nu locuiește cu un părinte biologic, cine a preluat drepturile parentale după plecarea din țară? (procente relative)

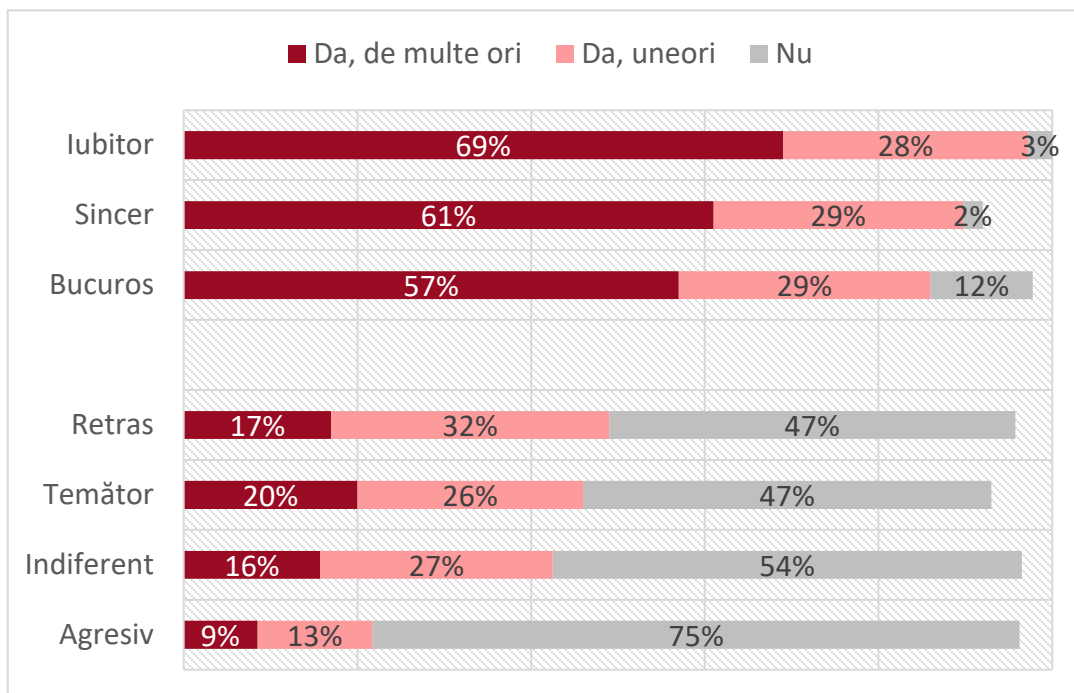

În aproximativ una din cinci situații în care copiii rămași în țară nu locuiesc cu niciunul din părinții biologici nu s-au făcut transferuri de drepturi parentale. Probabilitatea este ușor mai ridicată în cazul taților participanți la sondaj (22%) decât în cazul mamelor (17%). Probabilitatea de a nu face transfer de drepturi parentale crește odată cu creșterea vârstei copilului de la 16% în cazul copiilor cu vârste sub 5 ani la 33% în cazul copiilor cu vârste de 15-17 ani.

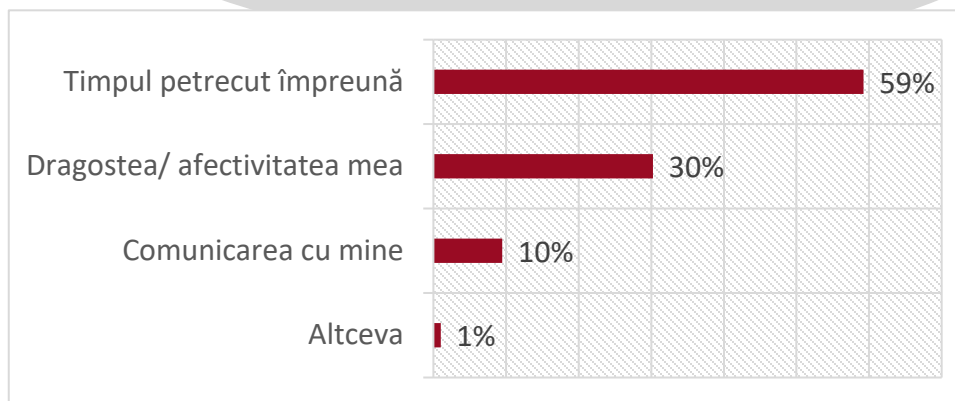

Relația cu copilul rămas în țară

În conversațiile pe care le aveți cu propriul copil, care este atitudinea copilului față de dvs.?

Ce considerați că îi lipsește cel mai mult copilului în relația pe care o are cu dvs.? (răspuns unic)

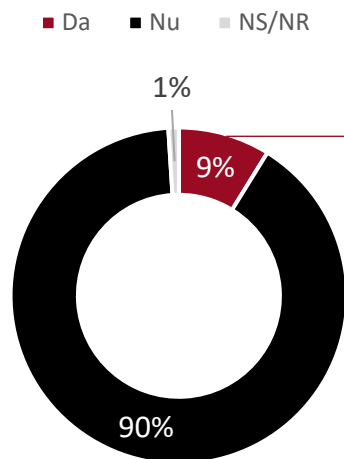
Timpul petrecut împreună este considerat de părinții plecați ca fiind principala lipsă resimțită de copiii rămași în țară.

În 49% dintre cazuri părinții își simt frecvent sau uneori copiii ca fiind retrași, în 46% ca fiind temători, în 43% ca fiind indiferenți și în 21% ca fiind agresivi. În una din cinci situații (19%) copiii manifestă uneori sau frecvent toate aceste atitudini negative față de părintele plecat.

Tații își simt într-o măsură semnificativ mai scăzută decât mamele copii rămași în țară ca fiind iubitori, sinceri și bucușori și într-o măsură semnificativ mai mare decât mamele ca fiind retrași, temători, indiferenți sau agresivi.

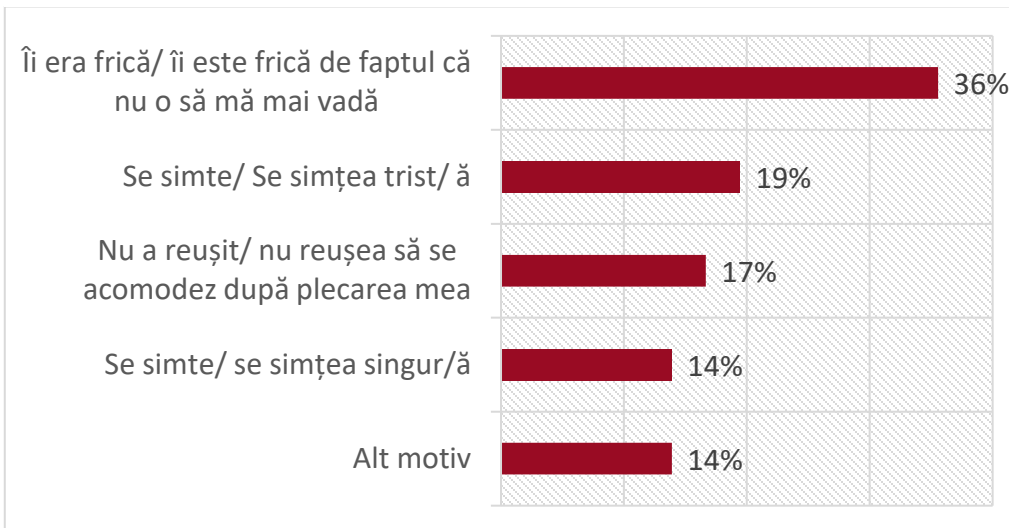
Relația cu copilul rămas în țară

De când ați plecat dvs., copilul a beneficiat de serviciile unui psiholog?

Probabilitatea de a apela al psiholog crește sensibil odată cu creșterea în vârstă a copilului, de la 7% în rândul copiilor mici, sub 5 ani la 11% în rândul celor peste 15 ani.

Care este principalul motiv pentru care copilul a avut nevoie de consiliere psihologică? (răspuns unic)

Alte motive: Sentimentul de abandon, lipsa de încredere că se poate descurca singur, incapacitatea de a relaționa cu ceilalți copii ca înainte de plecarea părintelui în străinătate, agresivitate, dorul de părinți și inițiativa consilierului școlar.

Relația cu copilul rămas în țară

Dvs. sunteți în contact direct cu școala copilului?

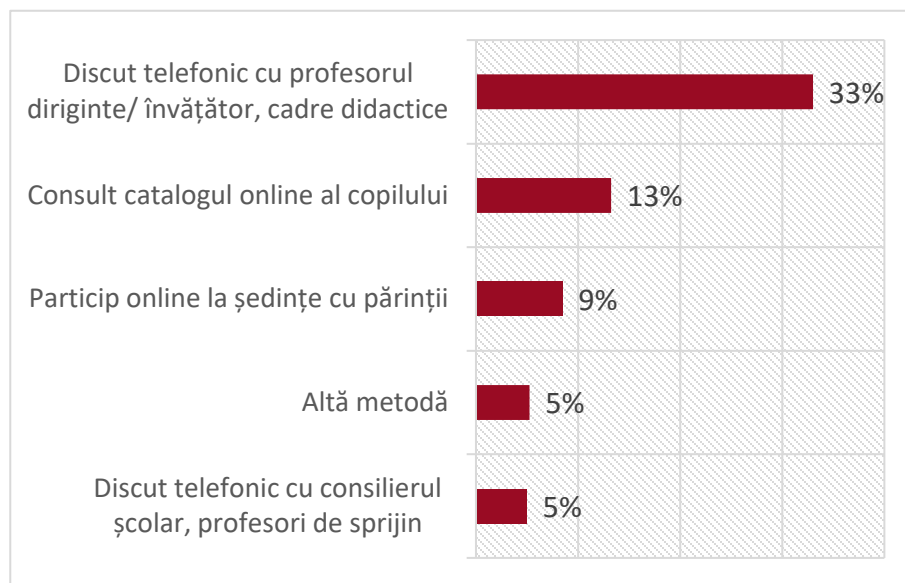
Notă: Procente relative din părinții cu copii în școală (96% din total părinți)

Majoritatea părinților cu copii în școală (59%) declară că NU sunt în contact direct cu școala copiilor lor. Contactul direct cu școala este de trei ori mai ridicat în rândul mamelor plecate (65%) decât în rândul taților (22%) și tinde să crească odată cu creșterea în vârstă a copilului de la 35% în cazul copiilor de ciclu primar (6-10 ani), la 48% în cazul celor de gimnaziu, respectiv 50% în cazul celor de vârstă liceală.

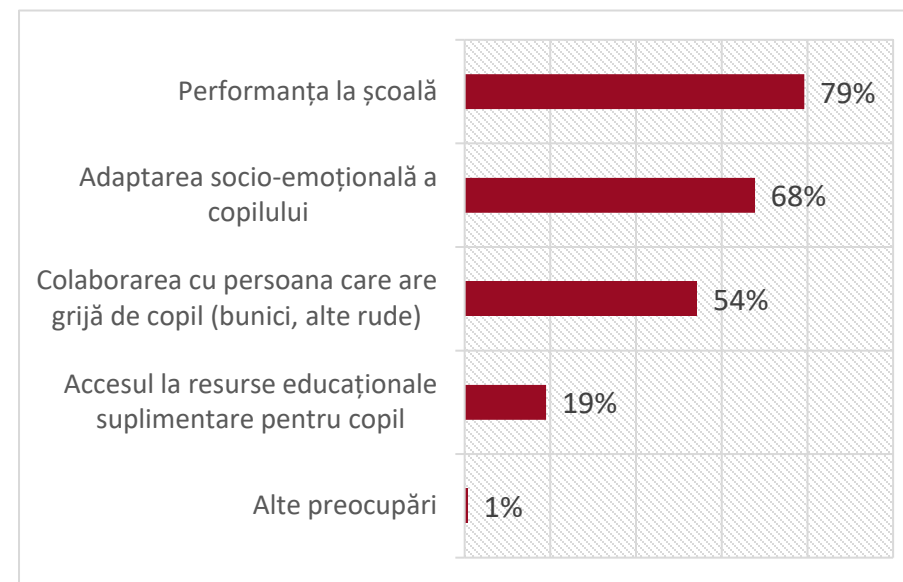
Relația cu copilul rămas în țară

*Dacă Da, prin ce metodă păstrați legătura cu școala?
(răspuns multiplu)*

Alte metode utilizate pentru a păstra legătura cu școala: discuții personale cu cadrele didactice la venirea în țară, discuții cu mediatorul școlar, comunicare pe mail cu învățătoarea/ dirigințele, comunicare telefonică cu directorul școlii.

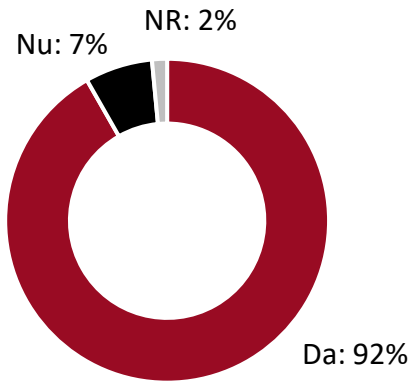
Care sunt cele mai mari preocupări ale dvs. legate de educația copilului/copiii dvs.? (răspuns multiplu)

Preocuparea pentru performanță școlară crește odată cu creșterea vârstei copilului de la 76% în cazul copiilor de ciclu primar la 86% în cazul celor de ciclu gimnazial. Preocuparea pentru adaptarea socio-emoțională a copilului scade semnificativ de la 71% în cazul copiilor de ciclul primar la 46% în cazul celor de liceu. Mamele sunt semnificativ mai preocupate (66%) decât tații (45%) de calitatea colaborării între copil și persoana care are grijă de el.

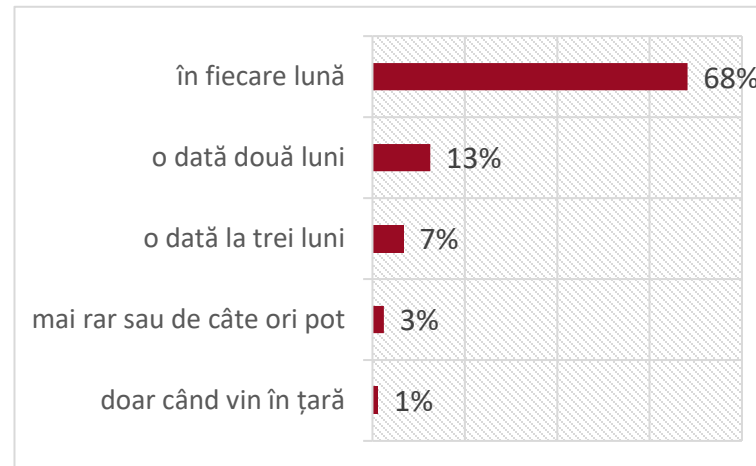
Relația cu copilul rămas în țară

Obișnuiți să trimiteți bani în țară?

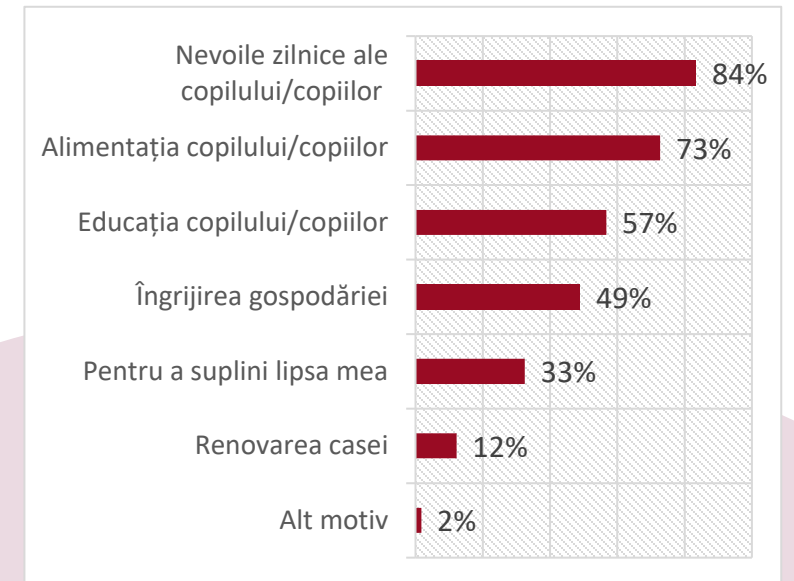
În 2024, valoarea remitențelor trimise de românii din străinătate în țară a scăzut sub 5 mld. de euro (BNR) 9,5 mldUSD (WB)-2.5% PIB (WB)

(Dacă da) Cât de des trimiteți bani?

După cum se observă banii trimiși în țară sunt bani destinați unei calități decente a vieții copilului și gospodăriei. În doar 12 % sunt bani de investiții.

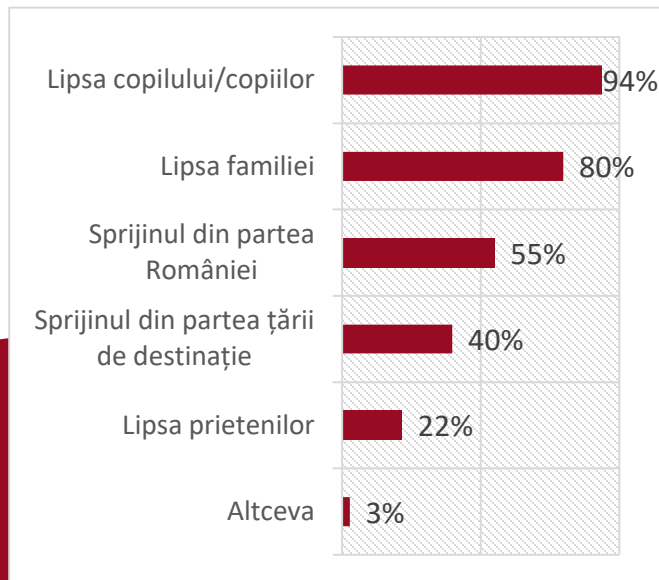
Care sunt principalele scopuri pentru care trimiteți bani?

Alt motiv: să aibă copilul ceea ce își dorește, să fie la fel ca ceilalți copii, să nu se confrunte cu lipsuri.

Nevoia de sprijin

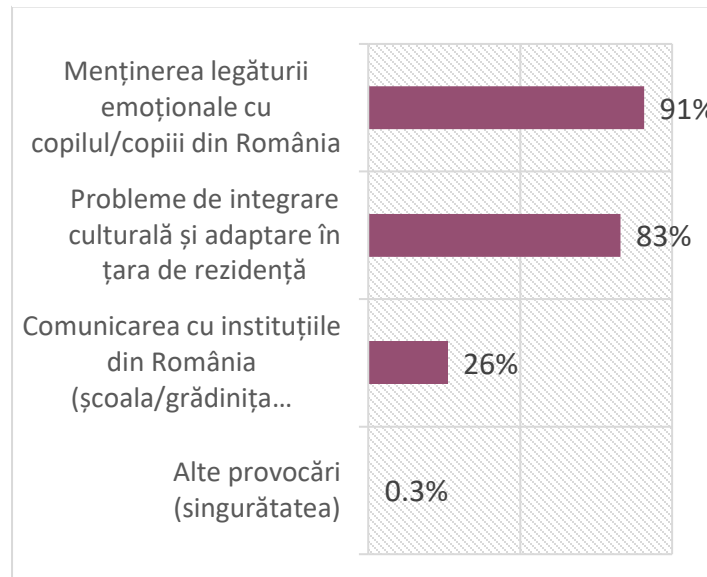
Care sunt principalele lipsuri pe care le aveți în țara de destinație din punct de vedere emoțional?

Altceva: "Îmi lipsește casa; îmi lipsește curtea, gospodăria cu totul; îmi lipsește întreaga familie; îmi lipsesc toți cunoscuții; aici nu te înțelege nimeni; îmi lipsește România; îmi lipsește tot ce înseamnă țara mea."

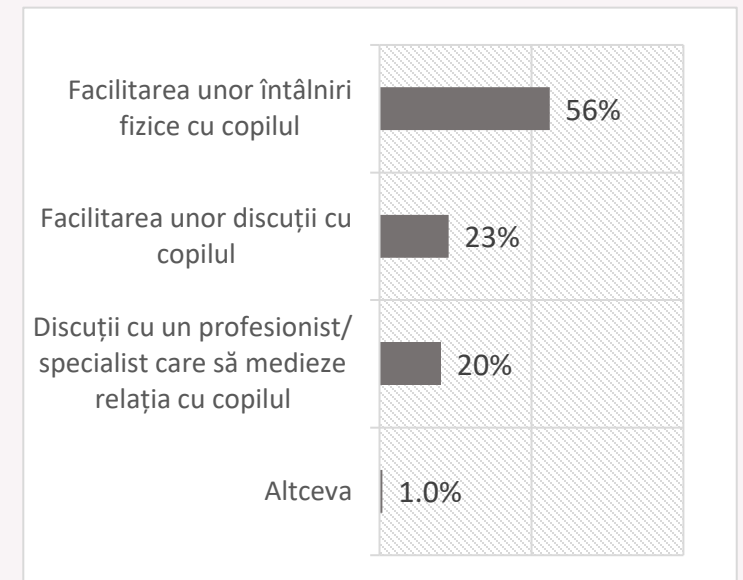
Femeile resimt lipsa sprijinului din partea țării de destinație (56%) de două ori mai mult decât bărbații (28%). De asemenea simt lipsa sprijinului României (66%) în mai mare măsură decât bărbații (47%).

Care sunt principalele provocări pe care le întâmpinați ca părinte în străinătate? (maxim 2 variante)

Nu înregistrăm diferențe semnificative între femei și bărbați la nivelul acestor aspecte.

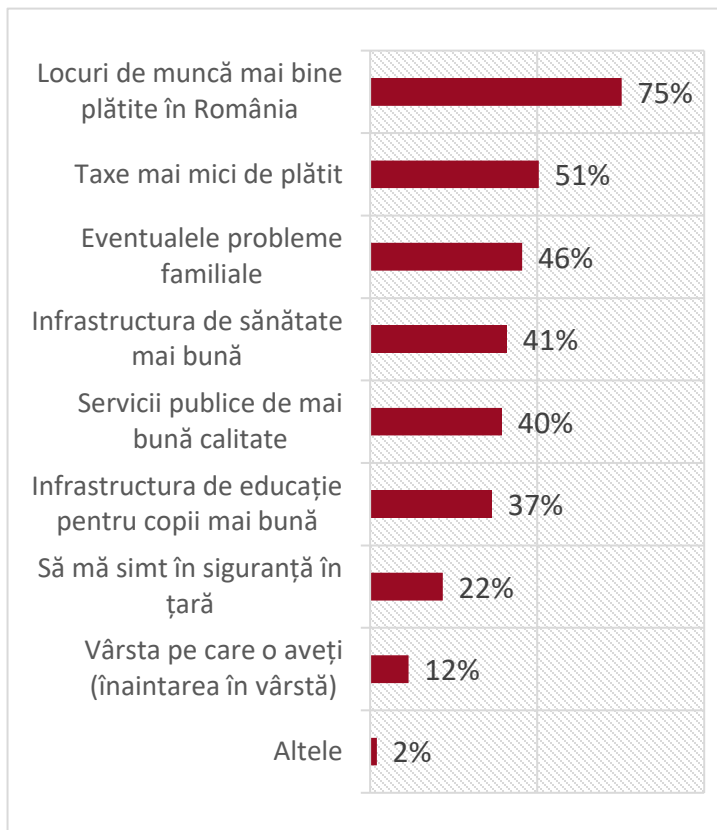
Care este principalul sprijin de care aveți nevoie în relația cu copilul din punct de vedere emoțional?

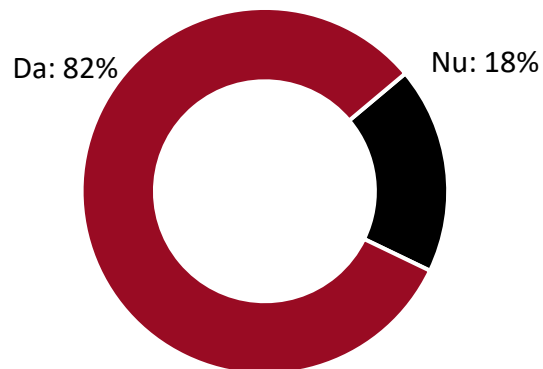
Facilitarea întâlnirilor fizice cu copilul este semnificativ mai importantă în cazul părinților cu copii sub 10 ani (65%) și scade la 50% în cazul părinților cu copii peste 15 ani. În schimb importanța discuțiilor cu un profesionist care să medieze relația cu copilul crește odată cu vârsta copilului de la 10% în cazul copiilor de vârstă preșcolară, la 28% în cazul liceenilor.

Nevoia de sprijin

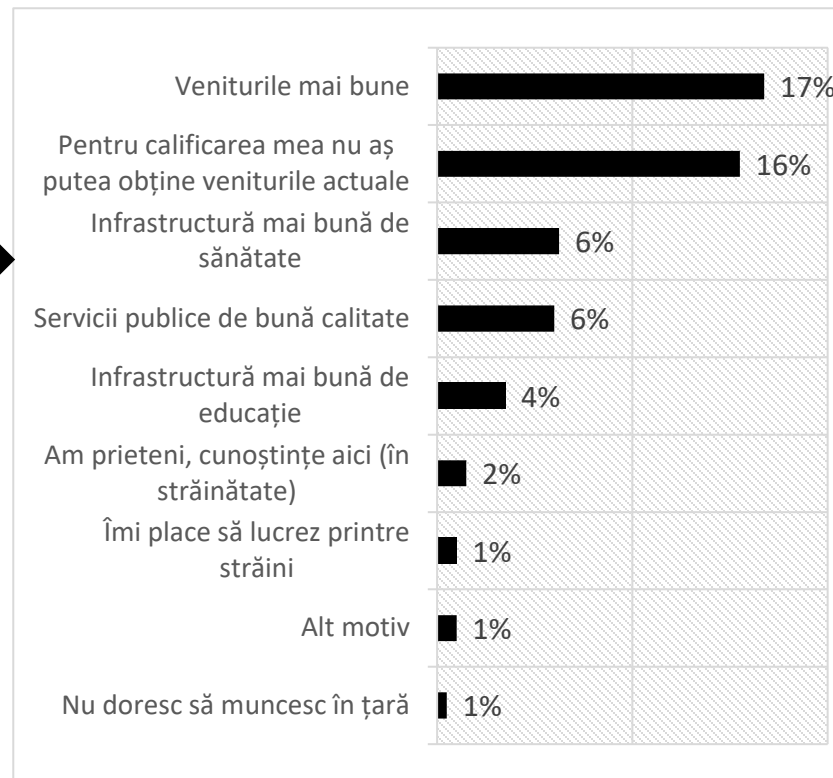
Dacă "Da", ce v-ar convinge să renunțați mai repede la munca în străinătate (să nu mai plecați)? (răspuns multiplu)

Aveți intenția de a vă întoarce în țară definitiv (de a renunța la munca în străinătate) în următorii ani?

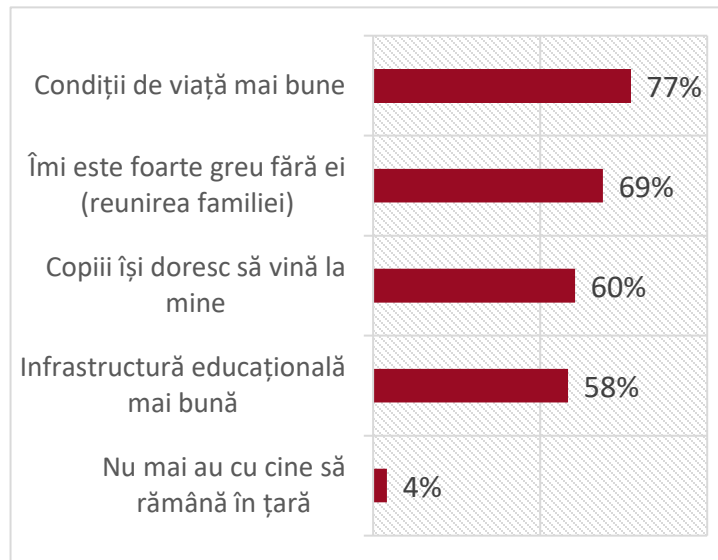

Dacă "Nu", de ce n-ați renunța la munca în străinătate?

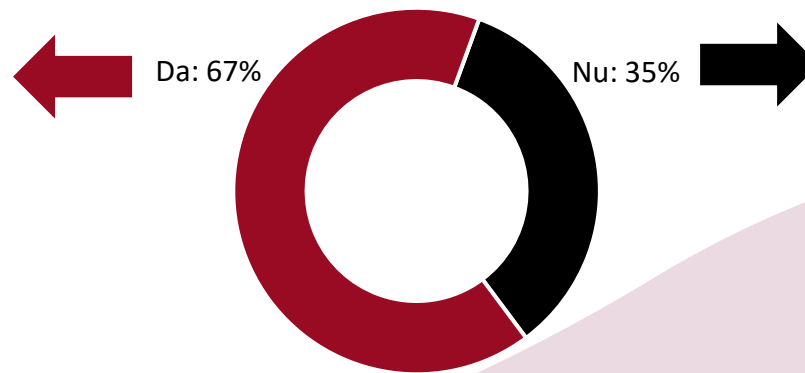

Nevoia de sprijin

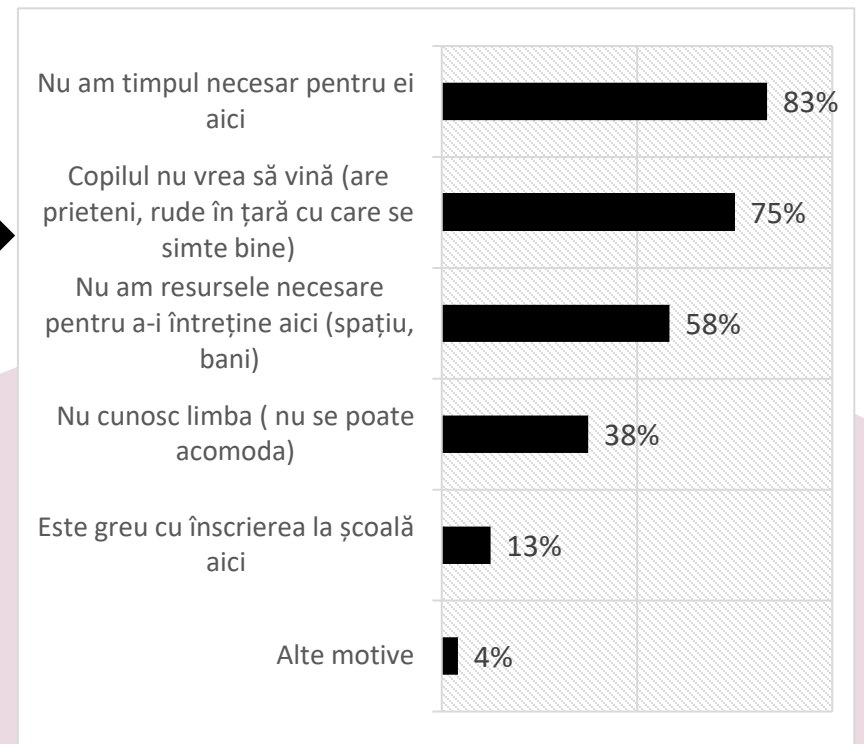
*Dacă "da", de ce intenționați acest lucru?
(răspuns multiplu)*

Dacă NU aveți intenția de a vă întoarce în țară, intenționați în următorii ani să luați copilul/ copiii la dvs. în străinătate?

*Dacă "NU", de ce nu intenționați acest lucru?
(răspuns multiplu)*

Vocea părinților

”Eu am plecat prima dată înainte să se nască fetița mea. Apoi, de când avea un an am ajuns să o cresc singur. Eu și bunica, mama mea. Acum are patru ani. Eu lucrez ce pot. Acum sunt șofer. Mă întorc în țară de câte ori pot, de 2-3 ori pe an. Pentru ea. Fac tot ce pot pentru ea. Să îi fie ei bine! Toată viața mea este pentru ea. Când sunt plecat stă cu bunica. În primii ani de viață era mai greu, că nu vorbea. Doar o vedeam pe camera, îi vedeam ochii și cum zâmbea când îmi auzea vocea. Acum îți spune: ”te iubesc tati!”. Și mie îmi vine să plâng și simt cum mă topesc de dorul ei. Pentru ea fac totul. Să aibă o viață bună, nu ca a mea.”

”Eu nu voiam să plec. Pentru că eram oricum doar eu cu fata mea și cu bunica. Și încercam să ne descurcăm cum putem. Și într-o zi am fost cu fetița mea la stomatologie pentru că avea probleme mari cu dinții. Și când mi-a spus cât costă un aparat dentar mi s-au muiat genunchii: nu aveam bani să pot să-i repar copilului meu dinții. Și atunci am zis că nu se mai poate. Ce mamă sunt eu care nu pot să-mi ajut copilul măcar o dantură mai bună să aibă??! Și am hotărât să plec. Am stat de vorbă cu fetița mea și am decis împreună că o să plec pentru o vreme. Sunt cinci ani de atunci. Este greu pentru amândouă. Și pentru mine și pentru ea. Chiar dacă vorbim de mai multe ori pe zi, simt că și-ar dori uneori o mamă să o strângă în brațe. Și eu nu sunt acolo. Iar bunica nu e mamă.”

”Când am plecat eu, am vorbit cu soția. Ea a rămas în țară cu băiatul nostru. Am plecat pentru că am primit o ofertă de muncă pentru un venit pe care în România nu mi-l oferea nimeni. Nici acum nu aș putea câștiga în țară cât câștig aici. A fost greu! Și pentru ei a fost greu, chiar dacă vorbeam în fiecare zi. Dar ei se aveau unul pe celălalt, aveau și o bunică aproape. Pentru mine a fost groaznic! Chinuitor! Simțeam că mă sfârșesc fără ei. Că nimic n-are rost! Că eu nu am niciun rost! Nu voiam să fac nimic altceva: serviciu și acasă să vorbesc cu ei! În rest nimic.”

Vocea părinților

”Când tatăl lor pleacă, două săptămâni băieții mei sunt de nerecunoscut. E foarte greu pentru ei. E foarte greu și pentru mine să pot să gestionez situația. Nu mănâncă bine, nu sunt atenți la școală, iau note proaste, nu pot să doarmă, sunt nervoși, sunt irascibili. Foarte greu te înțelegi cu ei. Apoi se obișnuiesc, până la următoarea venire. Și după aia o luăm de la capăt. Sunt șapte ani de când suntem așa. Băieții au crescut, pot sta de vorbă cu ei. Acum sunt mari. Unul e la gimnaziu, unul la liceu. E un pic mai bine. Însă îmi dau seama că dacă îi va pune cineva vreodată să-și descrie copilăria ei ar spune doar atât: dor de tata.”

”Și eu am plecat pentru că nu găseam de lucru. Noi nu avem pământ agricol. Nu avem din ce trăi și din ce crește două fete. Și vreau ca ele să facă școală, să aibă o meserie. Tot ce vreau este ca fetele mele să nu fie ca mine. Eu nu am școală. Adică am doar opt clase. Ce aș putea să fac în România? La ce bani? Cum aș putea eu să cresc două fete și să le dau la școală cu banii aceștia? Muncesc aici. Îngrijitoare. Am două servicii. Muncesc 12 ore pe zi. Câteodată chiar 14. Și trimit bani acasă. Pentru haine, pentru încălțăminte, pentru caiete și cărți. Ca fetelor mele să nu le fie rușine de ceilalți copii că n-au. Mi-e dor de ele și lor de mine. Vorbim în fiecare zi. Fac tot ce pot pentru ele și ele știu asta. Și învață bine, să ajungă cineva.”

”E cel mai greu fără mamă. Cel mai greu. Eu nu pot să stau mai mult de 2 luni fără fata mea. Nu pot. Mai ales că și eu am crescut fără mamă. După două luni trebuie să vin în țară cel puțin pentru o săptămână, altfel mă îmbolnăvesc. Sunt așa de 4 ani, dar n-avem cum altfel. Că n-aveam de muncă pentru ce bani trebuie acum să ții un copil la școală, mai ales la liceu și să mai ia și note bune, să învețe și o limbă străină, să facă meditații. Trebuie bani. Mulți bani. Așa sunt vremurile: nu te ajută nimeni. Copilul meu n-are alt ajutor. Acum stă cu o soră de-a mea. O mai ajută și ea. Când sunt plecată, aproape în fiecare seară mă culc plângând. Trăim vremuri tare grele!”

Vocea părinților

”Am vrut să-mi iau fetele aici cu mine. Au venit în 2-3 vacanțe, dar nu le-a plăcut. Nu cunosc pe nimeni, nu le place nici unde stau. La noi acasă e mai bine, sigur că da. Aici unde stau eu e înghesuit, să nu plătesc mult. Nu vor să stea cu mine. Au planurile lor în țară, școala, prietenii. Vor trăi acolo. Eu mai muncesc pe aici cât s-o mai putea și până termină ele școala, să aibă banii lor și apoi mă întorc în țară și nu mai plec, că mi-a ajuns. Și bolile, și vârsta mă ajung din urmă.”

”Pentru un părinte plecat este foarte greu la început, când pleacă prima dată. Eu după ce am plecat, a venit și perioada aceea de COVID și mi-a fost foarte greu. Nu m-am putut întoarce un an de zile, erau multe informații care creau panică, nu se știa ce o să se întâmple. Foarte vinovată m-am simțit când am plecat. Fiica mea a rămas atunci în țară cu fratele meu mai mare și era fără mamă în astfel de momente. A fost foarte greu. Dar între timp lucrurile s-am mai așezat și s-au mai liniștit.”

”Eu vorbesc cu fata mea de mai multe ori pe zi la telefon. Îmi spune tot ce se întâmplă sau cel puțin așa cred. Că i-am spus să nu îmi ascundă nimic. Că dacă nu știu, nu pot interveni să se rezolve problema. Am învățat-o să nu se ascundă. E un copil bun. A învățat bine, a intrat la un liceu bun. Eu sunt mulțumită de evoluția ei ținând cont că este un copil care a fost practic fără mamă de la 11 ani.”

”Niciun părinte n-a plecat din România că se câștigă prea bine. Se câștigă foarte prost. Mai ales când cresc copiii și ajung la școală. Și trăim în vremurile astea în care toată lumea concurează cu toată lumea. Și dacă un copil nu are telefon sau nu e îmbrăcat cu hainele la modă, imediat se face bullying la școală. Orice părinte responsabil cât de cât se sacrifică pentru copii. Să aibă ei un viitor. Să aibă bani. Să nu cumva să se facă bullying la școală. Dacă în România s-ar câștiga mai bine, toată lumea ar vrea să stea lângă familie, lângă copii.”

Vocea părinților

"Este un sacrificiu. Pentru toată lumea. Pentru cel care pleacă. Și pentru cel care rămâne. Eu cresc de zece ani doi băieți singură. Soțul vine acasă de două ori pe an câte o săptămână. Că au avut probleme la școală, probleme de sănătate, probleme de relaționare, probleme de tot felul. Am fost doar eu. Și m-am luptat. Și m-am asprit cumva."

"Mie îmi pare rău că îi lipsesc ei, ca mamă. Sunt momente când orice copil vrea să fie ținut în brațe, vrea o mână să îi ștergă lacrimile de pe obraz, nu neapărat să povestim în fața unei camere video. Nu îi sunt aproape în niște momente delicate și știu că ea, chiar dacă nu îmi arată, suferă. Suferă foarte tare. Dar tot ce pot face este să vin cât mai des acasă."

"Tot ce își doresc copiii mei este să vin acasă. Dacă acum îi întrebați ce vor să le aducă Moș Crăciun, vor răspunde: "să vină mami". Ei suferă altfel decât noi, mai tăcuți. Mai pe ascuns. Își ascund durerile ca să nu ne supere, ca să nu mai fie o problemă în plus, însă în sufletul lor simt eu că nu e bine."

"Când am sunat azi, fetița mea m-a întrebat: "Tati, când vii acasă? Mi-e dor de tine!". La 4 ani! Vă dați seama? Vă dați seama ce este în sufletul meu de tată? Copiii ăștia ai noștri se nasc, trăiesc cu dorul de părinți în suflet. Alți copii află abia când sunt mari ce înseamnă dorul de mama, de tata și și atunci doar pentru că pleacă într-o excursie de o săptămână. Ai noștri stau cu dorul în suflet luni întregi! Pentru ei e mult mai greu."

"Copiii mei s-au maturizat foarte devreme. Pentru că ei au trăit de fapt fără tată. La noi în casă nu prea există răsfăț. Dimpotrivă: fiecare are responsabilități, fiecare are treabă de făcut. Alți copii de vârsta lor sunt mult mai naivi, sunt mult mai detașați de realitate. Copiii mei știu să gătească, să facă curat, să spele, să gestioneze banii, să plătească facturi. N-am avut cum să ne descurcăm altfel. Și într-un fel e bine. Dar și rău. Pentru că nu-ți mai dă nimeni copilăria înapoi niciodată. Poate tatăl lor le face un viitor, dar ei au plătit asta cu propria copilărie."

